आत्मज्ञ एव सर्वज्ञः

१. याज्ञवल्क्यः मैत्रेयीं कस्य विषयस्य व्याख्यां कृतवान् ?

उ० — याज्ञवल्क्यः मैत्रेयीं केवलममृतत्वसाधनस्य विषयस्य व्याख्यां कृतवान् ।

२. मैत्रेयी याज्ञवल्क्यं किम् अपृच्छत् ?

उ० — मैत्रेयी याज्ञवल्क्यं केवलं अमृतत्वसाधनम् अपृच्छत् ।

३. वित्तेन कस्य आशा नास्ति ?

उ० — वित्तेन अमृतत्वस्य आशा नास्ति ।

४. कस्य कामाय सर्वं प्रियं भवति ?

उ० — आत्मनः खलु कामाय सर्वं प्रियं भवति ।

५. कः सर्वज्ञः भवति ?

उ० - आत्मज्ञः सर्वज्ञः भवति ।

६. कस्य दर्शनेन सर्वं विदितं भवति?

उ० — आत्मनः खलु दर्शनेन सर्वं विदितं भवति।

७. याज्ञवल्क्येन मैत्रेयी प्रति किम् अमृतत्त्वस्य साधनम् उक्तम्?

उ० — आत्मनः दर्शनम् एव " " "

८. मैत्रेयी कस्य पत्नी आसीत्?

उ० — याज्ञवल्क्यस्य " " "

जातक-कथा

1. चतुष्पदाः कं राजानम् अकुर्वन्?

उ० — चतुष्पदाः सिंहं राजानम् अकुर्वन्।

२. शकुनिगणाः सन्निपत्य किं व्यचारयन्?

उ० - शकुनिगणाः व्यचारयन् यत् - मनुष्येषु राजा प्रज्ञायते तथा चतुष्पदेषु च। अस्माकं

उ० — पुनरन्तरे राजा नास्ति। अराजको वासो नाम न वर्तते।

3. काकः उलूकस्य विरोधं कथम् अकरोत् ?

उ० — काकः उवाच — अस्य एतास्मिन राज्याभिषेक काले एवं रूपं मुखं क्रुधस्य च कीदृशं भविष्यति । स एवम उक्त्वा अयं मह्यं न रोचते—2 इति विस्वन आकाशे उद्पतत् ।

4. "ईदृशो राजा मह्यं न रोचते" इति कस्योक्तिः ?

उ० — काकस्योक्तिः ।

5. अन्ते शकुनिगणाः कं राजानम् अकुर्वन ?

उ० — सुवर्णराजहंसं राजानम् अकुर्वन् ।

6. सुवर्णराजहंसस्य दुहितुः किं नाम आसीत् ?

उ० — हंसपोतिका

7. हंसपोतिका पातिरूपेण कस्य वरणम् अकरोत् ?

उ० — मयूरस्य वरणम् अकरोत् ।

8. हंसराजः परिषन्मध्ये आत्मनः दुहितरम् कस्मै अददात् ?

उ० — आत्मनः भागिनेयाय हंसपोतकाय आत्मनः दुहितरम् अददात् ।

9. हंसपोतिका कस्य दुहिता आसीत् ?

उ० — सुवर्ण राज हंसस्य दुहिता आसीत् ।

10. मयूरो हंसपोतिकामप्राप्य किम् अकरोत् ?

उ० — लज्जितः तस्मात् स्थानात् पलायितः ।

11. हंसराजः स्वदुहितरम् कस्मै अददात् ?

उ० — आत्मनः भागिनेयाय हंसपोतकाय अददात् ।

12. मत्स्याः कं राजानम् अकुर्वन् ?

उ० -

मत्स्याः आनन्दमत्स्यं राजानम् अकुर्वन् ।